

Метакомуникативна компетентност

Нищо толкова лесно не става трудно , както
ако то се изпълнява против волята.

Коменски

-
- Ориентирането в чуждоезикова среда се основава на моделите на сътрудничество със страни , дисциплини и образователни сектори за обединяване на усилията на научните изследвания и образователната практика.
 - Подготовката за реализиране на ранно чуждоезиково обучение , интегрирано към образователни програми , изисква обособяване на цели , отнесени до субектите , с които ще си взаимодейства в чуждоезикова среда .

Цели :

- Те трябва да са ясни , многоизмерни спецификации на актуалните нужди и потребности в живота на обществото и осъществими , от гледна точка на изучаващия езика субект и неговите възможност за използване на приоритетни средства.
- Те трябва да са концентрирани върху функционалните компоненти,като коригираща мярка на преобладаващия формализъм в образованието,тоест върху насочеността на комуникацията и общуването,върху намеренията на субектите ,върху дейностноповеденческите механизми,от които се обуславят.
- Те трябва да са приоритетни спрямо формите и методите на обучение,да динамизират естеството на ситуацияте в индивидуален и групов план.
- Те трябва да са комуникативни и личностноориентирани.

-
- *Социокултурна интегрираност-обогатяване на чуждоезиковото ориентиране като модел за определяне на цели със специално отношение към социалнокултурните цели на обществото.*
 - *Информационна интегрираност-интегриране на визити, обмен и осъществяване на връзки между български и чуждоезикови образователни институции за усъвършенстване на образователни програми, форми и методи за преподаване и усвояване като предаване и натрупване на опит.*

Преживяването като приоритетна категория

- От психологическа гледна точка преживяването се определя като вътрешен ,психичен процес,в който субективно се преработват външните дразнителни въз основа на възприятие , предишен опит и нагласа.
- От философска гледна точка то се характеризира като особена интензивност , устойчивост или своеобразие.Преживяването винаги се свързва с новото , необичайното, непознатото.

Принципи за реализиране на ситуации на преживяване

- Дейностно ориентиране и цялостност: *включват се когнитивни, сензомоторни и афективни аспекти по посока на "учене с всички сетива" - "с тяло, душа и дух".*
- Реализиране на ситуации със "сериозен характер" : *Идеалната ситуация, ориентирана към преживяванията е тази, в която съдържанието се развива като естествен резултат от характеристиките на околната среда и непосредствеността на обратната връзка, т.е. поощрява се влиянието на вглеждането и усещането.*

-
- *Детската група като образователна общност : интеркултурната стратегия се конкретизира именно в груповата динамика.*
 - *Характер на преживяване : ситуацията стоят на определена дестинация на ежедневието , характеризирайки се с разнообразност,реалност и сериозност.*
 - *Организационна функция на педагога : реализирането на тези ситуации на преживяване изисква педагогическо целеполагане и преднамерено планиране.*

Система за учене чрез потапяне

- Тази система би могла метафорично да се опише с езикова баня-децата се гмуркат в новия език.Той е средство за общуване и комуникация дори и в началните етапи,когато е напълно непознат на децата.Те го разкриват сами с помощта на контекста, като определят темпото според индивидуалните си особености.
- Този метод се използва в Канада, Финландия , Испания , САЩ и Германия.

Ефективност на “ученето чрез потапяне”

- Системата е най-ефективна тогава, когато общуването на чуждия език е интензивно, всекидневно, разнообразно и продължава дълъг период от време. Важно е езикът да се използва във възможно най-конкретен контекст.
- Детето от предучилищна възраст учи езика интуитивно, като се ориентира от контекста.
- Не е необходимо детето да овладее един език, за да започне да учи втори.
- Основното, което се постига с “ученето чрез потапяне” е автентичност.

Необходимост от владеене на три езика

- Първият чужд език се въвежда в рамките на детската градина от 3-годишна възраст
- В началното училище този език се продължава при изучаване на 70 % от предметите на него.
- В пети клас се въвежда интензивно изучаване на втория чужд език, като едновременно с това два или три предмета продължават да се преподават на първия чужд език, като се предвиждат и часове за писмена работа по него.

-
- Ранното чуждоезиково обучение предоставя достатъчно време за овладяване и на втори чужд език.
 - След завършване на средно образование детето трябва да може да чете и пише на три езика , единият от които е роден.
 - Едновременно с това трябва да се развиват и медийните компетенции, които са необходимост в съвременното общество.

Изходни точки на педагогическото общуване

- Комуникацията е универсален и циркулярен процес.
- Различията и недоразуменията в комуникацията са по-скоро правило, а не изключение.
- Идентичността е многообразна ,мултикултурна и динамична.
- Взаимната отговорност е в основата на доверието в общуването.

-
- За разбираемо изразяване.
 - За истинност по посока на обективните характеристики на ситуацията.
 - За отчитане на взаимните очаквания и задължения.
 - За правдивост при себепредставянето.

Социалните репрезентации

- Те обхващат начина на мислене, схващанията, картините и нормите в съответните групи по посока на лични и обществени теми.

Първата област обхваща значенията на вербалния и невербалния език. Всеки подрежда действителността по свой собствен начин въз основа на различия в биографията, социализацията и позицията.

Редът е свързан с възприятието: очилата, с които човек гледа действителността.

Третата област препраща към аспекта на отношенията в комуникацията. Очакванията към другия, които често са фиксирани от ролеви очаквания. Това води до несигурност в комуникацията.

Организационният контекст обхваща:

▣ **Микрониво** – конкретна говорна ситуация

▣ **Мезониво** – институционални правила и процедури

-
- В последната област става въпрос за основополагащите фундаменти на отношението, ориентацията и поведението, а именно изворите на мотивацията и личностните, социални и обществени задачи, които личността си поставя в ежедневието.

Базови потребности

- Изискване на психическа, социална, базова сигурност.
- Изискване за признаване на собствените компетенции и способности.
- Изискване за комуникативен самоконтрол, свързан с необходимост от самостоятелно придаване на форма на собствения живот в комуникацията със средата-изискване за себепредставяне и за самоосъществяване.

-
- Изворите на мотивацията се намират в три вродени емоции, които са негативни – страх, гняв и тъга и стремежът към тяхното преодоляване:
 - На страха чрез чувство за сигурност и любов
 - На гнева чрез признаване на детските компетенции
 - На тъгата чрез осигуряване на самостоятелно позициониране на детето в комуникацията

-
- Според Корнелис (1995), човек не се ражда с позитивни емоции, той трябва да се адаптира към тях чрез образованието. Необходимо е човек да създаде среда, в която негативните емоции правят място на позитивните.

Модел на Хофман. Примери:

- Когато е налице конфликт между дете от турски произход и педагога, възможно е отношенията мъж-жена в турското общество да нямат нищо общо, а да става въпрос на първо място за позицията на детето и стилът на педагога.
- В немския език често се среща неправилна употреба на глагола "muessen", което се интерпретира като липса на учтивост. Често вместо "Koennen Sie mir vielleicht helfen?", хората не владеещи добре езика казват : "Sie muessen mir helfen". Може да става въпрос както за липса на достатъчно познания, така и за родноезиковата интерференция, какъвто е случаят с холандеца говорещ английски език : "I want coffee" вместо "I would like a cup of coffee"; разстоянието, което се поддържа между разговарящите; езикът на тялото; знаците, чрез които се показва внимание; стилът на разказване; облеклото; смехът; употребата на гласа, начинът на ходене и движение в пространството.

-
- Холандски педагог стига до извода, че в едно индийско семейство липсва топлина, защото по време на хранене са забранени разговорите. В последствие разбира, че това важи само за вечерята и че за семейството на първо място стои удоволствието от храненето.
 - Баща, който не иска дъщеря му да плува заедно с момчета, най-често се разглежда от педагозите като например мюсюлманин, който трябва да бъде убеден в обратното. Трябва да бъде възприет като загрижен баща, който иска най-доброто за детето си.

Тренинг 1

- **Цел:** разбиране чрез невербални сигнали и съобщения; обръщане на вниманието върху невербалната комуникация; преодоляване на несигурността.

- **Методически насоки.**

Групата се разделя по двойки. Всяка двойка трябва да предприеме съвместно нещо, без вербална или писмена комуникация. Това може да започне с поздравяване без думи. Двойките трябва да комуникират невербално 5 минути. Те могат да предприемат съвместни действия и с другите двойки. След това се обсъждат следните въпроси: “Как се чувствах по време на невербалната комуникация? Кои от невербалните послания са грешно разтълкувани? Какво е разпределението на ролите на партньорите? Колко чувствителни са партньорите по време на разпознаване на съпровождащите чувства и реакции?”

Тренинг 2

- **Цел:** осъзнаване на дистанцията и близостта по време на разговор; изпробване на значението на разположението на местата а седане върху комуникативната структура и създаването на връзки в групата.
- **Методически насоки.**

Двама студента седат на разстояние два-три метра един от друг и дискутират темата. Постепенно те се приближават един към друг, докато на края седят възможно най-близо. След приключване на обсъждането, групата изразява своите впечатления за разговора при промяна на пространствената дистанция.

Друг вариант е използването на погледа от участниците в дискусията – в началото те могат да не се гледат в очите, а когато разстоянието между тях стане един метър, да осъществят визуален контакт.
- След това групата изпробва различни варианти на подредба на столовете . За всеки вариант студентите споделят как им влияе съответното разположение , какви чувства усещат, какви връзки с останалите осъществяват

-
- Вариантите са:
 - Столовете се разполагат в две дълги прави редици, един срещу друг, на разстояние от около два метра;
 - Поставят се така, че да образуват затворен кръг;
 - Слагат се в шест-осем редици един зад друг, всички гледащи напред;
 - Оформят се като подкова;
 - Разполагат се безразборно, в единия случай близо един до друг, а в другия на голямо разстояние;
 - Оформят се две дълги редици, които не гледат една към друга;
 - Образуват се две дълги редици, като всички столове гледат към една стена.

Тренинг 3

- **Цел :** осъзнаване на трудностите в комуникацията, причинени от противоречие в съдържанието на едно изказване и съответстващите му невербални сигнали.
- **Методически насоки.**
- Групата се разделя по двойки, които се познават сравнително малко. Всяка двойка трябва да проведе разговор помежду си, в рамките на 5 минути. Всяко изказване трябва да бъде съпроводено от невербален сигнал, който му е противоположен. След това групата обсъжда впечатленията си: “Кои невербални сигнали са възприети по-силно от съдържанието на изказването? Кои условия и ситуации провокират усещанията на тялото да не се изразяват в съответни думи, а да се формулира противоположно изказване?”

Асоциативен облак

- **Метакомуникативната компетентност**, илюстрираща уменията за управляваща намеса в трудни ситуации на разговор; умения да се отстраняват пречки в комуникацията чрез използване на различни видове практическа комуникация, включва следните компетенции:
 - **Вербална** – чрез думи и значението им
 - **Паравербална** – сила и начин на говора, значение на мълчанието и на “говоренето между другото” и т.н.т.;
 - **Невербална** – език на тялото, съобщения без думи
 - **Екстравербална** – време, място, контекст, ориентиране към целта
 - **Lingua franca**: взик, който се използва от партньори с различни изходни езици, за да се улесни комуникацията.
 - **Метакомуникация**:
умения за комуникация относно комуникативния процес или с други думи: умения за своевременно тематизиране на проблемите с всички участници в интеркултурното взаимодействие .

- Изготвили : Гергана Радкова

курс I

ПНУП

Фак.Но : 81115

и

Аделина Върбанова

курс I

ПНУП

Фак.Но : 81088